

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

Шумко Г.І., Шупер В.О., Трефаненко І.В., Рева Т.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Нині інтерес до симуляційного навчання в Україні значно зростає, особливо в медичній галузі. З'являється нове обладнання, відкриваються симуляційні навчальні центри. Стрімкий розвиток комп'ютерної техніки та мікроелектроніки сприяв появі високотехнологічних манекенів, які розкривають справжній потенціал симуляційного навчання [5], що дає змогу досягти максимально якісного реалізму симуляції різноманітних клінічних сценаріїв, а також відпрацювати практичні навички багатьох діагностичних і лікувальних маніпуляцій [1].

Для відпрацювання та вдосконалення практичних навичок, підготовки до компетентної професійної діяльності лікаря, забезпечення високої якості практичної підготовки майбутніх медиків на всіх етапах навчання, недостатньо тільки наявності високотехнологічних тренажерів. Важливо використовувати особливі педагогічні технології, дотримуватися ефективної методології, налагодити тісну співпрацю із симуляційними центрами та належну підготовку викладачів, здатних організувати сучасний навчальний процес [2].

Традиційні форми медичної освіти не гарантують повністю безпечну та ефективну підготовку медичного працівника до майбутньої активної співпраці з пацієнтами. Це вимагає використання в навчальних програмах сучасних освітніх інструментів [4].

Тому, перспективним розвитком вищої медичної освіти в Україні є застосування сучасних симуляційних технологій, які допоможуть підготувати конкурентоспроможних фахівців в умовах зростаючої конкуренції на ринку освітніх та медичних послуг починаючи з навчання у вищому навчальному закладі й до етапу безперервного професійного навчання [1, 3].

Ми мали за мету оцінити ефективність проведення навчальних симуляційних тренінгів у студентів на практичних заняттях з внутрішньої медицини.

Під час викладання внутрішньої медицини ми проводили окремі практичні заняття зі студентами на базі Центру симуляційної медицини та інноваційних технологій. Студенти разом із викладачем відпрацьовували практичні навички на муляжах, манекенах та симуляційних тренажерах. Також проводилися симуляційні тренінги із залученням стандартизованих пацієнтів для моделювання реалістичної клінічної ситуації і створення

ефекту безпосереднього контакту та спілкування з пацієнтами. Роль стандартизованого пацієнта грали самі студенти.

Симуляційне навчання з внутрішньої медицини переважно проводилося за допомогою клінічних сценаріїв різних захворювань внутрішніх органів із використанням стандартизованого пацієнта. Суттєвою перевагою використання стандартизованого пацієнта в симуляційному навчанні є те, що у такий спосіб можна створити клінічний сценарій практично будь-якого захворювання внутрішніх органів, навіть досить рідкісного.

Відтворення клінічних сценаріїв різноманітних клінічних ситуацій допомагає майбутнім медикам якісно оволодіти практичними навичками, ефективно засвоїти методи діагностики та лікування, а також чітко відпрацювати алгоритм дій у кожній конкретній ситуації.

Звичайно, в реальних умовах у стані стресу значно збільшується кількість помилок, які роблять медичні працівники. Імітуючи реальну ситуацію під час симуляційного тренінгу, потрібно вчити студентів чітко та правильно діяти в стані нервового напруження. Не менш важливим є розвиток здатності приймати рішення, лідерських та організаторських якостей, навичок командного спілкування та підтримки не завдаючи шкоди здоров'ю реальному пацієнту. Перевагами симуляційного тренінгу є також знижений стрес студента під час перших самостійних маніпуляцій.

Після виконання клінічних сценаріїв завжди проводився дебрифінг, що є надзвичайно важливою частиною симуляційного навчання. Під час дебрифінгу викладачі разом зі студентами аналізували всі дії кожного студента, визначали позитивні моменти та ключові проблеми, а також робили висновки, що саме потрібно змінити, щоби працювати краще. Якісне проведення дебрифінгів суттєво підвищує користь від проведеного навчання [2].

Згідно з результатами опитування більшість студентів зазначає, що такі симуляційні тренінги цікаві та корисні, здатні суттєво підвищити рівень умінь та навичок, допомагають не боятися діяти в реальному житті. Вони зацікавленні продовжувати таке навчання та рекомендувати його іншим.

Прислухаючись до побажань студентів, ми запровадили проведення звичайних практичних занять у межах навчальної аудиторії кафедри у форматі симуляційного навчання. Під час практичного заняття розігрується певна клінічна ситуація з використанням стандартизованого пацієнта, роль якого грає один зі студентів групи.

Отже, використання симуляційних технологій під час викладання внутрішньої медицини доповнює підготовку студентів до реальної клінічної практики, підвищує інтерес студентів до навчання, дає змогу підвищити

засвоєння навчального матеріалу, сприяє покращенню професійної компетентності студентів.

Висновки. Проведення навчальних симуляційних тренінгів на практичних заняттях із внутрішньої медицини сприяє підвищенню ефективності та якості освітнього процесу, а також покращує професійну підготовку майбутніх медиків.

Список використаних джерел

1. Артьоменко В. В. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід / В. В. Артьоменко // Одеський медичний журнал. — 2015. — № 6 (152). — С. 67–74.
2. Використання симуляційних технологій в оптимізації практичної підготовки студентів у Буковинському державному медичному університеті / Т.М. Бойчук, І.В. Геруш, В.М. Ходоровський, О.К. Колоскова, У.І. Марусик // Медична освіта. 2019. — № 3 (додаток). — С.41–44.
3. Симуляційне навчання в системі підготовки медичних кадрів: матеріали навч.-метод. конф., присвяченої 212-й річниці від дня заснування ХНМУ (Харків, 30 листоп. 2016 р.) / [кол. авт.]. — Х.: ХНМУ, 2016. — 188 с.
4. Симуляційне навчання в медицині — складова частина в процесі підготовки лікаря-спеціаліста / М. М. Корда, А. Г. Шульгай, С. Й. Запорожан, М.Ю. Крицак // Медична освіта. — 2016. — № 4. — С. 17–20.
5. Симуляційні технології навчання при вивченні пропедевтики внутрішніх хвороб / Т.О. Ілащук, Л.В. Мікулець // Медична освіта. 2017. № 2. С. 9–11.

ПЕРСПЕКТИВИ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Юрик М.Д., Смандич В.С., Буряк О.Г., Сокорська В.О., Райда В.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

За підтримки проєкту Erasmus+ KA2 CBHE № 618812-EPP-1–2020–1-GE-EPPKA2-CBHE-IP SAFEMED+ «Simulation in Undergraduate MEDical Education for Improvement of SAFETY and Quality of Patient Care» / «Симуляційне навчання в медичній освіті для підвищення безпеки та якості обслуговування пацієнтів»

Пандемія COVID-19 внесла багато змін у різні сфери діяльності людини. Карантинні обмеження, а саме перехід освітнього процесу на дистанційну форму навчання, суттєво вплинули на якість підготовки майбутніх лікарів. Медична освіта потребує як теоретичного, так і практично-орієнтованого підходу, а в умовах пандемії доступ до реальних пацієнтів обмежений.